

รายงานการวิจัย

การส่งเสริมศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

Potential Creation of Learning Organization in Schools Under

Lopburi Primary Educational Service Area Office 2

กมลรัตน์ ชุนดี¹

ศิริกาญจน์ ไกรบำรุง²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและเปรียบเทียบการส่งเสริมศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมด จำนวน 140 คน โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา 1.00 มีค่าความเชื่อมั่น 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดย

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่ปฏิบัติสูงสุดคือด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ด้านการมีแบบแผนความคิด และด้านการเป็นบุคคลรอบรู้ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการส่งเสริมศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และการเปรียบเทียบการส่งเสริมศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

² คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คำสำคัญ: การส่งเสริมศักยภาพ, องค์กรแห่งการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the conditions Potential Creation of learning Organization in Schools. 2) to comparative study the potential creation of learning Organization in Schools under Lopburi primary educational service area office 2, According to a review of school administrators, By experience and size of the school. The population consisted of 140 school administrators, Under Lopburi primary educational service area office 2. The Questionnaires with five rating scale. Including reliability 0.98. The statistics used for analysis was percentage, mean, and standard deviation.

The research results were as follows:

1. The conditions of learning organization in schools under Lopburi primary educational service area office 2, as a whole and each aspect were at a high level. Ranking from the high to the low level are as follow: Share vision, Team learning, System thinking, Mental model, and Personal mastery.

2. To comparative study the potential creation of learning Organization in Schools under Lopburi primary educational

service area office 2, According to a review of school Administrators, By Experience of the School as a whole no difference. To enhance the organization of learning at a high level all 3 groups. And to comparative study the potential creation of learning Organization in Schools under Lopburi primary educational service area office 2, According to a review of school Administrators, By Size of the School as a whole no difference. To enhance the organization of learning at a high level all 3 groups.

Keywords : Potential Creation, Learning Organization

บทนำ

องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) เป็นการพัฒนางค์กรรูปแบบหนึ่งที่ต้องการให้องค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จ เซนเก้ (Senge , 1990) กล่าวว่า องค์กรเป็นแหล่งของการเรียนรู้ เพราะถ้าไม่มีการเรียนรู้ของบุคคล ก็จะไม่มีการเรียนรู้ขององค์กร แต่การที่บุคคลเรียนรู้แล้วก็ไม่ได้เป็นหลักประกันว่าองค์กรจะเกิดการเรียนรู้เสมอไป หากองค์กรไม่สามารถเชื่อมโยงผลสำเร็จของบุคคลเข้ากับผลสำเร็จขององค์กรได้ องค์กรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เป็นผลลัพธ์มาจากความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นแนวการบริหารจัดการในยุคใหม่

มีเป้าหมายและระบบงานในการพัฒนาผู้นำและสมาชิก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา ตั้งกีดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการตามบทบาท อำนาจและหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ปรากฏผลการดำเนินงานด้านการบริหารวิชาการจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2557 ค่าคะแนนเฉลี่ยจากผลการทดสอบในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 8 กลุ่มสาระ คิดเป็นร้อยละ 41.22 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้ง 8 กลุ่มสาระ คิดเป็นร้อยละ 36.69 จำแนกเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 53.24 และกลุ่มสาระที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือกลุ่มสาระภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 28.49 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 54.94 และกลุ่มสาระที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 24.53 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. 2557)

จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า วิกฤติด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เป็นปัญหาสำคัญ และยิ่งใหญ่ของการบริหารจัดการศึกษาใน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ปรับปรุง และยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา อย่างเร่งด่วน แนวคิดในเรื่องของการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา แนวทางหนึ่งคือการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการปฏิรูปการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำและประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในเป็นเป้าหมายการพัฒนาและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ หนึ่งในมาตรฐานของการประกันคุณภาพภายใน ดังกล่าว คือ มาตรฐานที่ว่าด้วยการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา และระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กร

ที่เกี่ยวข้อง ถ้าหากสามารถส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ได้ ก็ จะช่วยในการส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพ ของผู้เรียน บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ เป็นบุคคลที่มีความรอบรู้ มีการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีม เกิดพลวัตการเรียนรู้ มีการ ปรับเปลี่ยนองค์การให้ทันสมัย มีระบบการ เอื้ออำนาจให้บุคลากรมีการบริหารจัดการ ความรู้ และการนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงาน (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) ด้วยเหตุผล ดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการ ส่งเสริมศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เพื่อ ปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการองค์กร ให้เป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่ตรงกับความต้องการของบุคลากรนำไปสู่การพัฒนา สถานศึกษาที่มีความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพความเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการส่งเสริม ศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนก ตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดของ สถานศึกษา

ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการ ส่งเสริมศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ใน 5 ด้านตามแนวคิดวินัย 5 ประการของ เซนกี ได้แก่การเป็นบุคคลรอบรู้การมีแบบแผน ความคิดการมีวิสัยทัศน์ร่วมการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีมและการคิดอย่างเป็นระบบ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

การวิจัยในครั้งนี้ได้ดำเนินการศึกษา โดยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ปี การศึกษา 2558 จำนวน 140 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย มี 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน และ ขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพความ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าความเที่ยงตรงด้าน เนื้อหาทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าความเชื่อมั่น โดยรวมเท่ากับ 0.98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 และผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ที่เป็นกลุ่มประชากรด้วยตนเองและผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 140 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการส่งเสริมศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับสภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สูงสุดคือด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันรองลงมาคือด้านการ

เรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ด้านการมีแบบแผนความคิดและด้านการเป็นบุคคลรอบรู้ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประเภทการทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งมีการส่งเสริมศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับมากทั้ง 3 กลุ่ม และผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งมีการส่งเสริมศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมากทั้ง 3 กลุ่ม

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

1. การส่งเสริมศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับสภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สูงสุดคือด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันรองลงมาคือด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมด้านการคิดอย่างเป็นระบบ

องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จำเป็นต้องเริ่มจากการพัฒนาบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ โดยการเสริมสร้างนิสัยให้เป็นบุคคลผู้ใฝ่รู้ ทั้งด้านความคิด วิทยาการและข้อมูลใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา พร้อมกับนำข้อมูลความรู้ใหม่ๆ เหล่านั้นมาพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างความคิดที่มองโลกตามความเป็นจริง การมองโลกและการตัดสินใจให้เหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งรุ่นใหม่และเป็นผู้บริหารสถานศึกษามานานแล้วที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างๆ ได้มีการรับรู้และดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ไปในทิศทางเดียวกัน จึงมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของเซนเก้ (Senge,1990) ที่ได้กล่าวถึงองค์กรแห่งการเรียนรู้ว่าเป็นองค์กรที่บุคลากรในองค์กรนั้นมุ่งมั่นที่จะเพิ่มขีดความสามารถของตน มีการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นความปรารถนา เป็นที่ซึ่งมีสิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้น และมีการขยายขอบเขตของแบบแผนของการคิด เป็นที่ซึ่งสามารถสร้างแรงบันดาลใจใหม่ๆ ได้อย่างอิสระ และเป็นที่ยังสมาชิกขององค์กรมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องถึงวิธีการที่จะเรียนรู้ร่วมกัน เน้นที่ผลสำเร็จของบุคคลที่มีองค์การเป็นแหล่งของการเรียนรู้ เพราะถ้าไม่มีการเรียนรู้ของบุคคลแล้วก็จะไม่มีการเรียนรู้ขององค์กรอย่างแน่นอน แต่การที่บุคคลเรียนรู้แล้วก็ได้ไม่ได้เป็นหลักประกันว่าองค์กรจะเกิดการเรียนรู้เสมอไป หากองค์กร

ไม่สามารถเชื่อมโยงผลสำเร็จของบุคคลเข้ากับผลสำเร็จขององค์กรโดยรวมได้

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของนิวัติ รอบบุตร (2553) เรื่องพฤติกรรมกรรมการบริหารองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันและอยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและดำเนินงานด้านการส่งเสริมศักยภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยมุ่งพัฒนาในด้านการเป็นบุคคลรอบรู้และส่งเสริมให้บุคลากรได้มีการพัฒนาเพื่อให้มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่ามีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ควรกำกับติดตามและผลักดันให้มีการพัฒนาเพื่อให้บุคลากรมีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) อย่างจริงจังและให้เกิดเป็นรูปธรรม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องเดียวกันนี้ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

2.2 ควรศึกษาแบบเจาะลึกและ ความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็น
เป็นกรณีศึกษาในสถานศึกษาที่ประสบ องค์การแห่งการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

ทิพากร ชงศรี. (2553) พฤติกรรมการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอ
นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

นิวัติ รอบบุตร. (2553) พฤติกรรมการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาใน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
บูรพา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น

เมตตา เทพประทุน. (2551) ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านโป่งวิทยาคม.
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิจารณ์ พานิช. (2550) ผู้บริหารองค์กรอัจฉริยะ ฉบับนักปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริม
การจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.),

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและ
มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. (2557) ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปี
2557 เอกสารลำดับที่ 4/2557.

Senge, P.M. (1990). **The fifth discipline: the art and practice of the learning
organization.**New York: Doubleday.